

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu

kuuma.fi

SISÄLTÖ

1.	TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA KUUMA-ALUEEN YLEINEN KEHITYS	4
2.	KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN YHDEKSÄS TOIMINTAVUOSI	6
	2.1. Toimintavuoden keskeiset asiat ja hankkeet	6
	2.2. Henkilöstö ja toimitilat 2021	6
	2.3. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	7
3.	TILIKAUDEN TULOS JA TOIMINNAN RAHOITUS	7
4.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	7
5.	TULOKSEN MUODOSTUMINEN 2021	7
	5.1. KUUMA-johtokunta 2021	7
	5.2. KUUMA-perustoiminta 2021	8
	5.2.1. KUUMA-yhteistyön koordinointi	9
	5.2.2. KUUMA-tapahtumat 2021	11
	5.2.3. KUUMA-tiedotteet	11
	5.3. KUUMA-komissio 2021	11
	5.4. Yhteistyöjohtajan päätökset	12
	5.5. Hanketoiminta 2021	12
	5.5.1. WIMMA-hanke	12
	5.5.2. HRI – Helsinki Ring of Industry -liiketoimintaekosysteemi	14
	5.6. KUUMA-työryhmät 2021	15
	5.6.1. Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY)	15
	5.6.2. Kaavoitusryhmä	16
	5.6.3. Asuntoryhmä	17
	5.6.4. Liikenneryhmä	17
	5.6.5. Ilmastoryhmä	19
	5.6.6. Nuorten KUUMA	19

KUUMA-YHTEISTYÖ

Keski-Uudenmaan kunnat, Tuusula, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Nurmijärvi aloittivat aiempaa laajemman yhteistyön vuonna 2002. Yhteistyön päämääränä oli strateginen kumppanuus, jolla tavoiteltiin menestystä kilpailukyvyssä suhteessa muihin seutuihin. KUUMA-seudun nimellä profiloitunut kuntaryhmä halusi päästä mukaan päätöksentekoprosesseihin ja tehostaa yhteistä edunvalvontaa. Kunnat halusivat myös vahvistaa identiteettiään suhteessa pääkaupunkiseutuun.

Pornainen liittyi KUUMA-seutuun vuonna 2005, Sipoo, Kirkkonummi, Vihti ja Hyvinkää vuonna 2011. Kuntaryhmä muodostaa yhdessä pääkaupunkiseudun kanssa Helsingin seudun ja sen yhteenlaskettu väkiluku on yli 330 000.

KUUMA-yhteistyö on täyttänyt useita sille asetettuja tavoitteita. KUUMA-seutu tunnustetaan tärkeäksi neuvottelukumppaniksi erityisesti Helsingin seudun, mutta myös koko Uudenmaan kehittämisprosesseissa. Merkittävimpänä Helsingin seudun kehittämisen kannalta pidetään maankäytön, asumisen ja liikenteen niin kutsuttua MAL-sopimusmenettelyä. Sen puitteissa allekirjoitettiin syksyllä 2020 laatuaan ensimmäinen 12-vuotinen sopimus, joka kattaa aikavälin 2020–2031.

Edunvalvonnassa KUUMA-seudun profiili on vahva ja seutu muodostaa aktiivisesti yhteisiä näkemyksiä sen kannalta tärkeissä hallintorakennemuutoksissa, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon mutta myös maakuntahallinnon muodossa.

KUUMA-kuntien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen yhteistyö ja vuorovaikutus on tiivistä. Yhteistyötä tehdään monella tasolla ja lukuisissa asioissa – tavoitteena seudun edunvalvonta-aseman sekä kuntien elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen.

Toimintakertomus 2021:

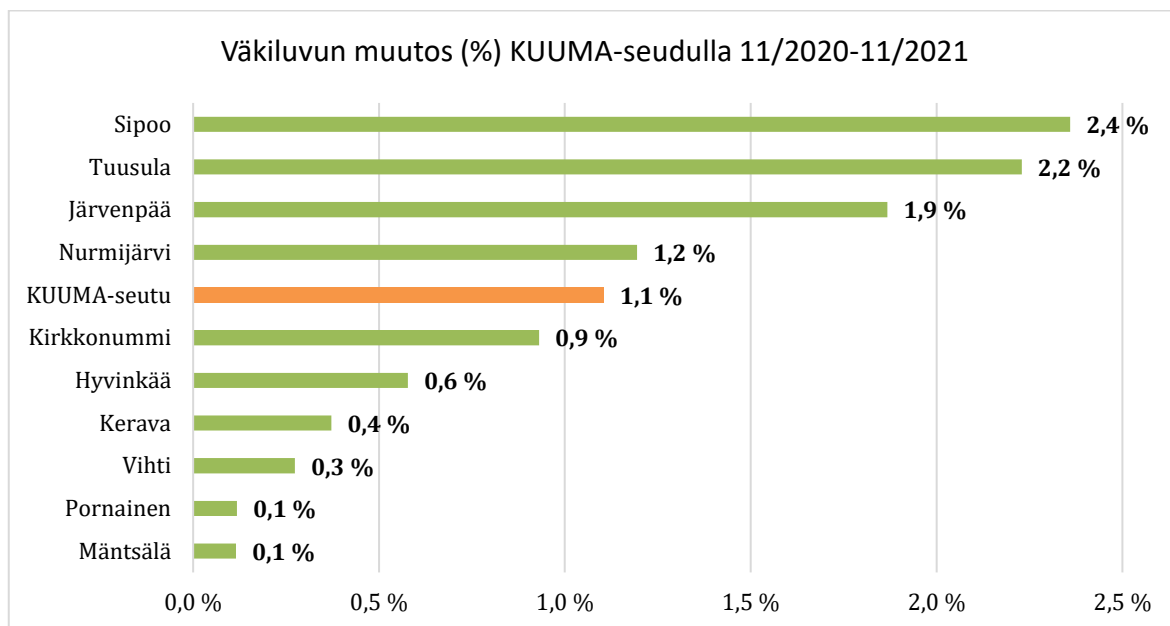
Teksti: Antti Kuusela, Henrik Helenius ja Marjaana Kaskamaa (KUUMA-seutu liikelaitos),

Johannes Herala Uudenmaan liitosta sekä hankkeiden vastuuhenkilöt ja työryhmien puheenjohtajat.

Taitto: Marjaana Kaskamaa etunimi.sukunimi@kuuma.fi www.kuuma.fi

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA KUUMA-ALUEEN YLEINEN KEHITYS

KUUMA-seudulla asui vuoden 2021 marraskuussa 330 716 henkilöä. Edellisen vuoden marraskuusta väkiluku kasvoi 3 614 henkilöllä (1,1 %). Väestönkasvu ylitti pääkaupunkiseudun suhteellisen kasvun (0,7 %) sekä KUUMA-seudun 2010-luvun keskimääräisen kasvun (0,7 %). Alueen kunnista kasvu oli nopeinta Sipoossa (2,4 %), Tuusulassa (2,2 %) ja Järvenpäässä (1,9 %). Väkiluku kasvoi edellisestä vuodesta kaikissa seudun kunnissa.

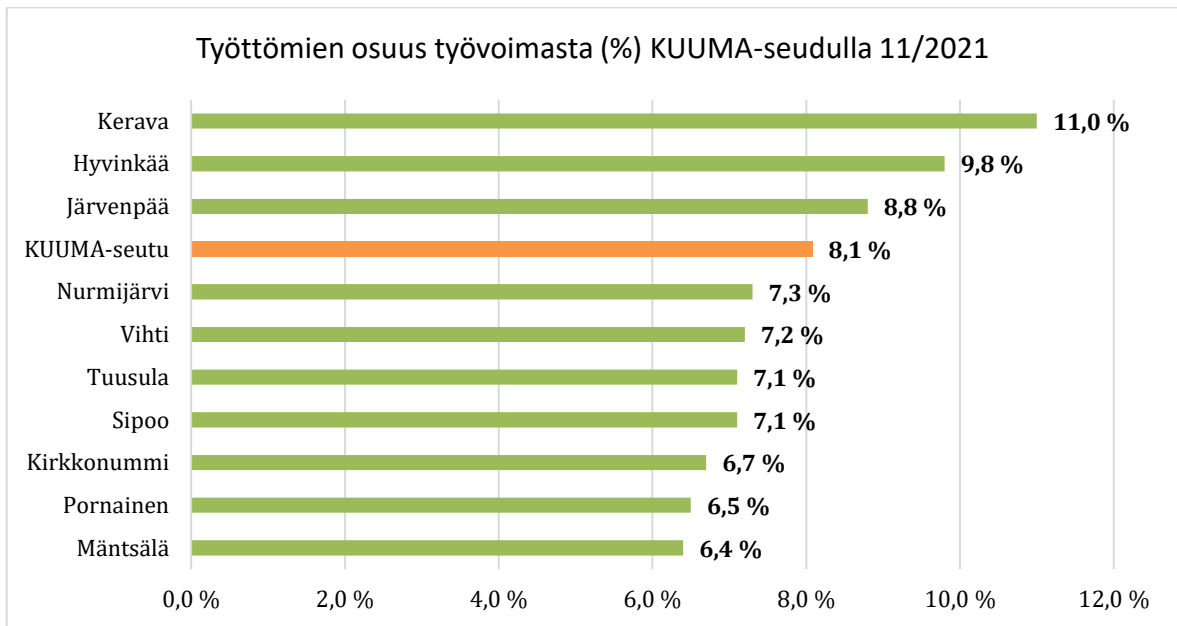
Lähde: Tilastokeskus

Vuoden 2021 keväästä lähtien Suomen talouden toipuminen koronaviruksesta on ollut nopeaa. Valtiovarainministeriön syksyn 2021 ennusteen mukaan maan talous kasvaa kuluvana vuonna 3,3 prosenttia. Talouden kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen sekä liiketoiminnalle asetettujen rajoitusten purkautumiseen. Talouden elpymisen ennustetaan jatkuvan erityisen ripeänä niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset ovat syksyn aikana voimakkaimmin koskettaneet. Tämän ohella maailmantalouden vahvistuminen ja sitä kautta Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu vahvistavat talouden toipumista.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että talouden nopea toipuminen ja työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja vähentävät työttömyysmenoja. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Tulevaisuudessa julkisten menojen kasvupainetta lisäävät etenkin väestön vanheneminen ja työikäisen väestön määrän pieneneminen.

Yhteiskunnan avautumisen myötä tilanne KUUMA-seudun työmarkkinoilla on loppuvuotta kohden parantunut. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömien työnhakijoiden määrä marraskuussa 2021 oli 29 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Seudulla oli keskimäärin 13 247 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 3 830 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömyys myös väheni selvästi jokaisessa seudun kunnassa.

Työttömien osuus työvoimasta oli KUUMA-seudulla marraskuussa 8,1 %. Edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta osuus pieneni 2,4 %-yksikköä. KUUMA-seudun osuus alitti sekä pääkaupunkiseudun (10,5 %) että koko maan (9,6 %) tason. Seudun kunnista osuus oli korkein Keravalla (11,0 %) ja matalin Mäntsälässä (6,4 %).

Lähde: TEM, Työnvälitystilastot

Lisätietoja: erityisasiantuntija Johannes Herala, Uudenmaan liitto, johannes.herala@uudenmaanliitto.fi

2. KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN YHDEKSÄS TOIMINTAVUOSI

Vuonna 2021 KUUMA-johtokunnan puheenjohtajana toimi kuntavaaleihin saakka Hyvinkään kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Irma Pahlman ja vaalien jälkeen valtuuston uusi puheenjohtaja Pinja Perholehto. Varapuheenjohtajana ennen kuntavaaleja toimi Keravan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Marja Suomela ja vaalien jälkeen valtuuston uusi puheenjohtaja Anne Karjalainen.

KUUMA-komission eli liikelaitoksen johtoryhmän puheenjohtajana toimi eläköitymiseensä saakka Hyvinkään kaupunginjohtaja Jyrki Mattila ja syksystä alkaen uusi kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen. Myös useimpia KUUMA-työryhmiä johti Hyvinkään kaupungin edustaja.

2.1. TOIMINTAVUODEN KESKEISET ASIAT JA HANKKEET

Merkittävän osan KUUMA-yhteistyön sisällöstä vuonna 2021 muodostivat koronaan, hyvinvointialueiden valmisteluun sekä MAL-asioihin liittyvä edunvalvonta. Jälkimmäiseen kokonaisuuteen sisältyi myös aktiivinen pyrkimys vaikuttaa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman hankelistaan sekä ruuhkamaksujen vastustaminen julkisuudessa yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. MAL-edunvalvontaan liittyvät kysymykset olivat säännöllisesti esillä KUUMA-johtokunnan, ja KUUMA-komission työssä.

Keväällä käynnistyi erillisen Uudenmaan liiton koordinoiman rahoitushaun kautta Helsinki Ring of Industry-konseptiin liittyvä jatkohanke. Sen tarkoituksena on tehostaa kuntien yhteistyötä ja osaamista kansainvälisten investointien houkuttelussa. Toiminnan tunnettuutta pyritään niin ikään lisäämään ja tähän liittyy muun muassa HRI-sivuston kehittämistyö. Keväälle 2021 suunniteltua Hannover Messe-tapahtumaa ei koronan vuoksi toteutettu fyysisenä. Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä päätti sisällyttää tämän vuoden 2022 ohjelmaan, mikäli messut kyetään järjestämään.

WIMMA-hanketta vietiin TechVilla Oy:n toimesta eteenpäin pääosin etänä, tulosten ollessa tästä huolimatta erittäin hyviä. Vuoden lopulla aloitettiin valmistelu Data ja analytiikka -hankkeeseen liittyen, kun WIMMA-hanke keväällä 2022 päättyi. Green Net Finlandin koordinaatiossa toteutettu Uudenmaan kiertotalouslaakson esiselvityshanke päättyi osapuolten yksimieliseen päätökseen varsinaisen hankkeen valmistelun käynnistämisestä. KUUMA-seutu osallistuu tulevaan hankkeeseen Green Net Finlandin yhteistyökumppanina. Molemmat hankeideat hyväksyttiin syksyllä osaksi KUUMA-seudun toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2022.

KUUMA-seutu jatkoi tiivistä yhteydenpitoa pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa muun muassa tonttimarkkinoinnin osalta. Vuonna 2020 tehtyyn KUUMA-seudun ruuhkamaksuselvitykseen liittyvä vaikuttamisviestintäkampanja toteutettiin alkuvuodesta 2021 ja sen yhteydessä hyödynnettiin erilaisia kumppanuuksia ja sidosryhmiä.

2.2. HENKILÖSTÖ JA TOIMITILAT 2021

Liikelaitoksessa työskentelee kolme vakinaista henkilöä; liikelaitoksen johtaja, liikennesuunnittelija ja kuntayhteistyön assistentti. Henkilökunta on palvelusuhteessa Keravan kaupunkiin. KUUMA-seudun toimisto sijaitsi vuoden 2021 aikana osoitteessa Kauppakaari 11 (Keravan kaupungintalo).

2.3. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Keravan kaupungin käytännön mukaisesti KUUMA-liikelaitoksen toiminnasta suoritettiin sisäisen valvonnan arviointi tarkoitukseen laaditun kaavakkeen mukaisena.

Arvioinnin perusteella liikelaitoksen valvontaympäristö, kontrollitoimenpiteet, informaatio ja tiedonkulku sekä seuranta on suoritettu hyvin.

3. TILIKAUDEN TULOS JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden 2021 tuloksen muodostuminen käy ilmi tuloslaskelmasta. Sen mukaan liikevaihto oli 414 202,47 €.

Toimintakulut olivat 414 097,61 € ja rahoitustuotot ja -kulut yhteensä 34,24 €. Tilikauden tulos oli 70,62 euroa ylijäämäinen johtuen palkkojen oikaisukirjauksista, joita oli tehty vielä kuntalaskutuksen jälkeen.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden 2021 tulos oli 70,62 euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä esitetään kirjattavaksi liikelaitoksen ylijäämätilille.

5. TULOKSEN MUODOSTUMINEN 2021

Tässä luvussa selostetaan tilinpäätöksen luvut esittelemällä KUUMA-seudun kautta rahoitusta saaneet kuntayhteistyö, hankkeet ja projektit.

KUUMA-yhteistyön perustoiminnan ohella käynnissä oli vuonna 2021 hankkeita (WIMMA, HRI, Uudenmaan kiertotalouslaakson esiselvityshanke, MAL 2023 -suunnittelu), jotka rahoitettiin joko täysin kuntien toimesta tai osittain ulkopuolisella rahoituksella.

5.1. KUUMA-JOHTOKUNTA 2021

KUUMA-johtokunta	
TA	10 000 €
Toteutuneet tulot	1 324 €
Toteutuneet menot	1 324 €

KUUMA-johtokunta kokoontui vuoden aikana Teamsin välityksellä viisi kertaa. Hyvinkää toimi KUUMA-seudun puheenjohtajakuntana vuonna 2021.

Hallitsevia teemoja johtokunnan kokouksissa olivat:

- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12)
- Lausunto fossiilittoman tieliikenteen kartasta
- Lausunto yhteishallintolain uudistamisen suuntaviivoista
- MAL 2023 -puiteohjelma ja valmistelun tilanne
- KUUMA-seudun muuttoliikeanalyysi

- Hallituksen suunnitelmat kuntien tukemiseksi koronakriisissä 2021
- Sote- ja maakuntauudistus
- Navigaattorihankkeen tilannekatsaus
- Uudenmaan kiertotalouslaakso, esiselvityshanke
- Porvoon, Lohjan ja Siuntion mahdollista HSYK-jäsenyyttä koskeva selvitys
- KUUMA-seutu liikelaitoksen tilinpäätös ja toimintakertomus 2020
- KUUMA-seutu liikelaitoksen toimintasuunnitelma ja talousarvio 2022
- Helsinki Ring of Industry (HRI) -jatkokehityshanke
- KUUMA-johtokunnan nimittäminen vuosille 2021–2023
- KUUMA-seudun lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakennuslaiksi

Lisäksi johtokunta teki muun muassa seuraavat päätökset:

- KUUMA-johtokunta hyväksyi vuoden 2020 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.
- KUUMA-johtokunta hyväksyi KUUMA-liikelaitoksen toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2022

Vuonna 2021 KUUMA-johtokunnan kokouksissa olivat mukana seuraavat henkilöt oman aihealueensa esittelijöinä ja asiantuntijoina:

- Mika Nykänen, toimitusjohtaja, HSL
- Sini Puntanen, osastonjohtaja, HSL
- Tomi Henriksson, asumisasioiden päällikkö, Vantaan kaupunki
- Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, Helsingin kaupunki
- Timo Aro, johtava asiantuntija, Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI
- Hannu Lindqvist, yleiskaavasuunnittelija, Hyvinkää
- Kalle Tervo, hallitusneuvos, STM
- Katja Korhonen, suunnittelija, Suomen Pakolaisapu ry
- Amani Bakri, kouluttaja, Suomen Pakolaisapu ry
- Ann-Jolin Grune, kehitys- ja integraatiopalveluiden johtaja, Suomen Pakolaisapu ry
- Kristiina Illikainen, maahanmuuttokoordinaattori, Tuusulan kunta
- Saara Marjasvaara, maahanmuuttokoordinaattori, Nurmijärven kunta
- Miina Lähteenmäki, maahanmuuttokoordinaattori, Mäntsälän kunta
- Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, STM
- Aimo Huhdanmäki, Liikennejärjestelmän ja maankäytön asiantuntija, Väylävirasto
- Juha Leinonen, toimitusjohtaja, TechVilla Oy
- Satu Mylly, projektipäällikkö, TechVilla Oy
- Anitta Ojanen, kaavoituspäällikkö, Hyvinkää

5.2. KUUMA-PERUSTOIMINTA 2021

KUUMA-perustoiminta	
TA	380 000 €
Toteutuneet tulot	314 766 €
Toteutuneet menot	314 766 €

KUUMA-seutu liikelaitoksen perustoimintaan kuuluivat kolmen henkilön palkkakulut, liikelaitoksen kiinteät kulut ja palvelujen ostot Keravan kaupungilta. Lisäksi perustoimintaan sisältyivät tilatut tutkimukset ja kilpailutukset ajankohtaisista asioista sekä liikelaitoksen toiminnan kehittäminen. Myös edunvalvonta ja yhteydenpito eri tahoihin, kuten Suomen hallitukseen ja ministeriöihin, sisältyi perustoimintaan.

5.2.1. KUUMA-YHTEISTYÖN KOORDINOINTI

KUUMA-seutu liikelaitoksen yhteistyöjohtaja koordinoi ja ohjeisti seudullisten työryhmien toimintaa toiminta- ja taloussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden osalta KUUMA-komission toimeksiannosta. Edunvalvonnan kannalta keskeisimmät työryhmät olivat edelleen kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä, kaavoitusryhmä, asuntoryhmä ja liikenneryhmä. Edunvalvonnan osalta painopisteitä olivat erityisesti vaikuttaminen hallituksen koronalinjauksiin (kuntien tukeminen), hyvinvointialueiden muodostamiseen liittyvät kuntien kannalta kriittiset kysymykset, kuten rahoitus, MAL 2023 -puiteohjelman valmistelu, kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu sekä TE-palvelu-uudistuksen valmistelu.

Valtion kanssa toteutettavan metropolipolitiikan lisäksi KUUMA-seutu osallistui Helsingin seudun kuntien keskinäiseen yhteistyöhön: Helsingin seudun yhteistyökokoukseen, Helsingin seudun kuntajohtajien yhteistyöhön sekä MAL-neuvottelukuntaan. MAL-neuvottelukunta on Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) nimeämä seudullinen yhteistyöelin, joka koostuu sopimuskuntien nimittämistä johtavista maankäytön ja asuntotoimen viranhaltijoista. KUUMA-seutu liikelaitos, HSL, HSY ja Uudenmaan liitto ovat nimenneet omat asiantuntijajäsenensä MAL-neuvottelukuntaan ja Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikuntaan (HLJ-toimikunta).

MAL 2023 -suunnittelu

MAL 2023 visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot valmisteltiin MAL-projektiryhmän, HLJ-toimikunnan, MAL-neuvottelukunnan sekä maankäytön ja asumisen ryhmien voimin kevään ja syksyn 2021 aikana. Kokonaisuutta työstettiin myös luottamushenkilöille järjestetyissä vuorovaikutustilaisuuksissa syys-lokakuussa 2021. Luottamushenkilöille suunnattu visio- ja tavoiteseminaari järjestettiin 7.10.2021 Finlandia-talolla. Visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot viimeisteltiin saadun palautteen pohjalta. Vision, tavoitteiden, arviointikokonaisuuksien ja tavoitetasojen pohjana toimivat MAL 2019 -suunnitelma, MAL-sopimus vuosille 2020–2031, MAL 2023 -puiteohjelma, MAL-työn selvitykset sekä valtakunnalliset ohjelmat, kuten Liikenne 12 -suunnitelma, Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja pääministerin Sanna Marinin hallituksen ohjelma 2019.

MAL 2023 visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot hyväksyttiin HSL:n hallituksessa 30.11.2021. Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) kuitenkin palautti 1.12.2021 valmisteluun MAL 2023 -suunnitelman visiota, tavoitteita, arviointikokonaisuuksia ja tavoitetasoja koskevan kokonaisuuden siltä osin, kuin se koskee arviointikokonaisuuksien tavoitetasoa ”Liikenteen ja asumisen CO2-päästöt” ja päätti, että kyseinen kohta tulee muotoilla seuraavasti: Kestävän yhdyskuntarakenteen ja liikenteen yhteensovittamisessa seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät, sopusoinnussa kansallisten päätöstavoitteiden kanssa. Lisäksi HSYK päätti, että MAL-suunnittelun jatkovalmistelussa lähiluonnon saavutettavuus ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen huomioidaan suunnittelutavoitteena. Visio ja tavoite -kokonaisuus muokattiin HSYK:n linjauksia vastaavaksi. Kokonaisuus käsitellään HSL:n hallituksessa, Helsingin seudun yhteistyökokouksessa ja KUUMA-johtokunnassa vuoden 2022 alkupuolella.

MAL-projektiryhmän koordinoi MAL-suunnitelman käytännön valmistelua. MAL-neuvottelukunta ja HLJ-toimikunta puolestaan vastaavat suunnittelun ohjauksesta. MAL 2023 -suunnitelman ensimmäisen luonnosversion valmistelu käynnistettiin vuoden 2021 lopulla. Suunnitelmaluonnos on tarkoitus valmistella siten, että se lähetetään lausunnoille loppuvuodesta 2022 ja viimeistellään sekä viedään hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2023.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava kattaa lähes koko Uudenmaan alueen ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaikki maankäytön keskeiset teemat yhteen kokoava maakuntakaava on valmisteltu vuosina 2016–2020. Uusimaa-kaava on aiempia maakuntakaavoja strategisempi, joustavampi ja fokusoidumpi. Taustalla on aiemmista kaavoista saatu palaute sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin. Uudenlainen maakuntakaava on laadittu rinnakkain Uusimaa-ohjelman ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa.

Kaava koostuu kolmen seudun vaihekaavoista, joilla vastataan seutujen erilaisiin tarpeisiin. Kaavat on laadittu Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakenne-suunnitelma, jossa esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050. Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Uusimaa-kaava 2050-maakuntakaavakokonaisuuden 25.8.2020. Tämän jälkeen maakuntahallitus päätti kaavojen voimaantulosta 7.12.2020. Helsingin hallinto-oikeus kielsi välipäätöksellään 22.1.2021 valtuuston hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella. Hallinto-oikeuden 24.9.2021 valituksista antaman päätöksen jälkeen kaavakokonaisuus on tullut voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12)

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma perustuu lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä. Suunnitelman tarkoituksena on lisätä liikennepolitiikan pitkäjänteisyyttä. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristöä koskeva analyysi, visio liikennejärjestelmän kehittämisestä vuoteen 2050 asti ja liikennejärjestelmäsuunnitelmaa koskevat tavoitteet. Suunnitelma sisältää 12-vuotisen toimenpideohjelman, joka sisältää valtion ja kuntien toimenpiteitä sekä liikennejärjestelmää koskevan valtion rahoitusohjelman.

Liikenne 12 -suunnittelua on ohjannut liikenne- ja viestintäministerin johtama parlamentaarinen työryhmä, johon on kutsuttu edustus eduskuntaryhmistä. Yhteistyötä ja vuorovaikutusta on koordinoitunut liikenne- ja viestintäministeriön johtama yhteistyöryhmä, jossa ovat olleet edustettuina keskeiset ministeriöt, virastot, maakuntien liitot sekä kaupunkiseudut ja kunnat. KUUMA-seutua tai Uudenmaan liittoa ei ole kutsuttu mukaan yhteistyöryhmään. Luonnos valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2021–2032 sekä sen vaikutusten arviointi olivat lausuntokierroksella 21.1. - 23.2.2021. KUUMA-seutu antoi asiasta yhteisen lausunnon 18.2.2021.

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta ja antoi sen selontekona eduskunnalle 15.4.2021. Suunnitelma laaditaan jatkossa neljän vuoden välein, aina 12 vuodeksi kerrallaan. Seuraavan kerran suunnitelma laaditaan niin, että siitä voidaan päättää keväällä 2025.

Valtion väyläverkon investointiohjelma

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) toimeenpanoa. Ohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista.

Investointiohjelmaa hyödynnetään muun muassa talousarvioesityksen valmistelussa. Investointiohjelma sisältää investointihankkeet, jotka esitetään rahoitettavaksi kehittämismomentilta sekä muun muassa osa perusväylänpidon rahoituksella toteutettavista hankkeista (parantamishankkeet). Hankeyhtiöiden kautta rahoitettavat ja jo päätetyt kehittämishankkeet sekä osa perusväylänpidon momentilta rahoitettavista toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Vuosien 2022–2029 investointiohjelman luonnos laadittiin vuoden 2021 kuluessa Väyläviraston sisäisenä työnä. Luonnos oli lausuntokierroksella 2.7.-15.9.2021. KUUMA-seutu antoi asiasta yhteisen lausunnon 10.9.2021. Lausuntokierroksen jälkeen investointiohjelma vii-meisteltiin lausuntopalautteen pohjalta. Valmiin ohjelman julkistaminen kuitenkin siirtyi vuoteen 2022. Investointiohjelma päivitetään jatkossa vuosittain heti alkuvuodesta liikenneverkon strategisen tilannekuvan päivityksen jälkeen, ennen seuraavan vuoden talousarviovalmistelua, sekä aina Liikenne 12 -suunnitelman päivittämisen jälkeen.

5.2.2. KUUMA-TAPAHTUMAT 2021

Korona vaikutti edelleen vuoden aikana järjestettyihin tapahtumiin. Osa jouduttiin peruamaan ja osa pidettiin etänä.

- Kuntapolitiikan tulevaisuus -työpaja 19.2.2021
- Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeen työpaja 26.5.2021
- KUUMA-komission strategiatyöpaja 26.11.2021

5.2.3. KUUMA-TIEDOTTEET

KUUMA-seudun verkkosivuilla julkaistiin vuonna 2021 seuraavat tiedotteet:

- Ei ruuhkamaksuille! Pääkaupunkiseudun kehyskunnat, yrittäjät ja elinkeinoelämä: ruuhkamaksut olisivat päästövähennyskeinona epätasa-arvoinen ja elinkeinoelämän kannalta haitallinen, 11.2.2021
- KUUMA-seutu oli toiseksi muuttovoittoisin alue koko maassa koronavuonna 2020, 24.3.2021
- KUUMA-seutu: Koronasta aiheutuneet kustannukset korvattava kunnille täysimääräisesti ja oikeudenmukaisesti, 24.8.2021
- KUUMA-seudulle kunniainaininta Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailussa, asumisen yhteismarkkinointikonsepti Elämä on grillijuhla, 16.9.2021
- KUUMA-seutu mukana luomassa yhteistä kuvaa alueen elinvoiman haasteista ja mahdollisuuksista, 5.11.2021

5.3. KUUMA-KOMISSIO 2021

KUUMA-komissio kokoontui 6 kertaa vuonna 2021 vastaten johtokunnan asioiden valmistelusta ja päätösten kuntakohtaisesta täytäntöönpanosta ja seurannasta. Komission kokoukset järjestettiin koronatilanteen vuoksi Teamsissä.

Hallitsevia teemoja komission kokouksissa olivat:

- Vuoden 2020 tilinpäätös ja toimintakertomus
- MAL2023 -puiteohjelma
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12)
- Fossiilittoman liikenteen tiekartta
- KUUMA-seudun ruuhkamaksuselvitys
- KUUMA-seudun liittyminen Kuntaliiton kehyskuntaverkoston
- Sote- ja maakuntauudistus
- Hallituksen suunnitelmat kuntien tukemiseksi koronakriisissä 2021
- Porvoon, Lohjan ja Siuntion mahdollista HSYK-jäsenyyttä koskeva selvitys
- Yhteishallintolain uudistuksen suuntaviivat
- Uudenmaan kiertotalouslaakso-esiselvityshanke
- KUUMA-seudun edunvalvontatapaamiset
- WIMMA (WE Master The IoT) -hankkeen esittely

- Datan ja analytiikan avulla viisautta liiketoimintaan-hanke (Wimman jatkohanke)
- KUUMA-seutu liikelaitoksen toimintasuunnitelma ja talousarvio 2022

Vuonna 2021 KUUMA-komission kokouksissa olivat läsnä lisäksi seuraavat henkilöt oman aihealueensa esittelijöinä ja asiantuntijoina:

- Sini Puntanen, osastonjohtaja, HSL
- Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, STM
- Kalle Tervo, hallitusneuvos, STM
- Juha Leinonen, toimitusjohtaja, TechVilla Oy
- Satu Mylly, projektipäällikkö, TechVilla Oy
- Mikko Koskela, va. toimitusjohtaja, TechVilla Oy
- Mika Ollikainen, projektiasiantuntija, TechVilla Oy
- Lena Priester, toimitusjohtaja,
- Naturelle Pro Beauty Oy, Tuusula
- Marko Rantanen, Motiontek Oy, Pornainen
- Anitta Ojanen, kaavoituspäällikkö, Hyvinkää
- Hannu Lindqvist, yleiskaavasunnittelija, Hyvinkää

5.4. YHTEISTYÖJOHTAJAN PÄÄTÖKSET

HRI-Helsinki Ring of Industry-liiketoimintaekosysteemi-hanke, viranhaltijapäätös
§ 1/10.5.2021

5.5. HANKETOIMINTA 2021

KUUMA-yhteistyön perustoiminnan ohella vuonna 2021 käynnissä olevat hankkeet rahoitettiin joko täysin kuntien toimesta tai osittain ulkopuolisella rahoituksella. KUUMA-yhteistyössä on vakiintunut käytäntö, jonka mukaan hankkeisiin lähdetään vain, mikäli mukana on vähintään 8 kuntaa.

5.5.1. WIMMA-HANKE

WIMMA-hanke	
TA	76 150 €
Toteutuneet tulot	76 146 €
Toteutuneet menot	76 146 €

Syksyllä 2019 käynnistyneen ”WIMMA – We Master the IoT” -hankkeen päätavoite on rohkaista pk-yrityksiä ottamaan käyttöön digitaalisia ratkaisuja liiketoiminnan eri osa-alueilla sekä parantaa yritysten digitaalisuuteen liittyviä kyvykkyksiä.

Vuoden 2021 aikana jatkunut koronaviruspandemia aiheutti edelleen haasteita hankkeen käytännön toteuttamisessa. Hankkeen toimenpiteitä kyettiin kuitenkin hyvin toteuttamaan etäyhteyksien avulla ja hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaan. Hankkeelle haettiin kesällä kahden kuukauden jatkoaikaa. Jatkoajalle saimme myönteisen päätöksen ja samassa muutoshakemuksessa tarkennettiin joidenkin työpakettien toimenpiteitä. Hanke on päätty-mässä 31.5.2022. Hankkeen jatkoaika toteutuu alkuperäisen budjetin raameissa.

Hankkeessa on ollut mukana pk-yrityksiä kaikista KUUMA-alueen kunnista. Vuoden 2021 loppuun mennessä hankkeessa on valmistunut digivalmiuksien ja -mahdollisuuksien kartoi-

tus 45 yritykselle ja digitaalisten ratkaisujen suunnitelma 18 yritykselle. Vuoden 2021 toteutettiin kolme digiratkaisujen / teknologioiden pilotointia ja syksyllä käynnistynyt neljän yrityksen digimarkkinoinnin pilotointi jatkuu edelleen.

Vuoden aikana järjestettiin 16 WIMMA-webinaaria, joissa teemoina oli digitalisaatio, johtaminen ja uudet teknologiat. Webinaareissa oli yhteensä 873 osallistumista edustaen yli 150 eri yritystä ja organisaatiota. Webinaarien osallistujien antama palaute oli erinomaisella tasolla (Net Promoter Score -luku 62).

Päivämäärä	Teema	Osallistujia
19.1.2021	Big Data ja datan hyödyntäminen tuotannossa	65
2.2.2021	Tuotannon päivittäisjohtaminen	65
16.2.2021	Virtuaalisen yhteistyön ratkaisut	59
2.3.2021	Yrityksen kyberturvallisuus	34
16.3.2021	Tuottavuus ja materiaaliautomaatio	42
30.3.2021	Tehoa ja tarkkuutta älykkäillä keräilyratkaisuilla	54
13.4.2021	Tuotantoympäristön IoT-ratkaisujen tietoturvallisuus	25
27.4.2021	Lean – kohti jatkuvaa oppimista	110
11.5.2021	5G – hyödyt ja mahdollisuudet	59
25.5.2021	Kannattavuuden optimointi dynaamisella hinnoittelulla	36
8.6.2021	Tekoälyn hyödyntäminen tuotannollisissa yrityksissä	62
31.8.2021	3D-tulostuksen mahdollisuudet	71
21.9.2021	B2B verkkokaupalla lisää myyntiä	27
26.10.2021	Ratkaise tusina ärsyttävää päivittäistä rutiinia Power Automatella	75
23.11.2021	Eksoskeleton – uusilla teknologioilla apua työergonomiaan	36
14.12.2021	Tunne asiakkaasi ja johda asiakaskokemusta	53
	Osallistujia yhteensä	873

WIMMA-webinaareissa oli laaja joukko osallistujia.

Hankkeen tavoitteena on myös houkuttaa seudulle uusia yrityksiä ja uudenlaista osaamista profiloimalla Helsinki Ring of Industry -osaamiskeskittymää kansainvälisesti esimerkiksi messuilla ja erilaisissa markkinointikanavissa. Koronaviruspandemia on vaikuttanut myös tämän tavoitteen osalta hankkeen käytännön toteutukseen. Sen vuoksi kesäkuun muutos-hakemuksessa toimenpiteitä kohdennettiin uudelleen siten, että kansainvälisten investointien asiantuntijan avustuksella järjestämään valmennuksia ja työpajoja FDI-markkinointivalmiuksien kehittämiseksi Helsinki Ring of Industry-alueen kunnissa. Asiantuntijan kilpailutus toteutettiin alkusyksyn aikana ja valmennusohjelma käynnistyi lokakuussa.

WIMMA-hanke toteutetaan ajalla 1.9.2019–31.5.2022 osana EU:n "Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020" -rakennerahasto-ohjelmaa. Hankkeen kokonaisbudjetti on 503 136 euroa, josta EAKR-rahoituksen osuus on 330 000 euroa, KUUMA-seudun kuntarahoitus on yhteensä 145 136 euroa ja Riihimäen–Hyvinkään kauppakamarin osuus on 20 000 euroa. WIMMA-hankkeen vastuullisena toteuttajana on Teknologiakeskus TechVilla Oy Hyvinkäältä. KUUMA-seudun osalta työstä vastaa Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö Mikko Koskela, mikko.koskela@techvilla.fi, Teknologiakeskus TechVilla Oy, www.tudi.fi

5.5.2. HRI – HELSINKI RING OF INDUSTRY -LIIKETOIMINTAEKOSYSTEEMI

HRI – Helsinki Ring of Industry	
TA	20 000 €
Toteutuneet tulot	3 825 €
Toteutuneet menot	3 825 €

Helsinki Ring of Industry -hanke käynnistyi huhtikuussa 2021. Hankkeen päätavoite on lisätä KUUMA-alueen tunnettuutta ja houkuttelevuutta erityisesti kansainvälisille yrityksille, osajille ja investoinneille. Hankkeen tehtävänä on kehittää viestintää ja tuottaa viestintäaineistoa. Samalla tehdään kohdennettua markkinointia mm. kontaktoimalla yrityksiä ja sijoittajia. Tarkoitus on saada alueen yrityksiä mukaan toimintaan ja kertoa seudun osaamisesta erottuvuustekijänä. HRI-yhteistyö on tarkoitus vakiinnuttaa jatkumaan hankkeen jälkeen. Hanke käynnistettiin haastatteleamalla kuntien elinkeinoasioista vastaavia henkilöitä. Kysymykset koskivat mm. yhteistyön tavoitteita ja markkinoitavissa olevia yritystontteja.

Vuoden 2021 aikana HRI-hankkeessa on kehitetty viestinnän sanomaa ja määritelty viestintäkanavat. Yritystonttien esittämisestä on tehty konsepti, jonka pohjalta voidaan luoda yhtenäistä materiaalia kansainvälisille sijoittajille sopivista tonteista. Hankesuunnitelmassa on korostettu tarinallistamista markkinoinnin keinona. Tarinaidentiteetin luomiseen erikoistuneen konsultin kanssa on pidetty palaveri, ja aiheeseen on perehdytty lisää kuusiosaisen verkkokurssin avulla. Samalla käsitys HRI-alueen argumentoinnista on täsmentynyt.

Alueen yrityksistä on tehty juttuja someen, lehtiin ja hanketiedotteisiin. Juttuja HRI-alueen yrityksistä julkaistu mm. Konekuriirissa, Aamupostissa ja Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin lehdessä. Yrityksistä on tehty videoita, joita on julkaistu somessa mm. TUDI-foorumissa. Koronan takia yritysten ja tärkeimpien sidosryhmien tapaamiset ovat olleet lähes kokonaan etänä. Toisaalta viestintää on voitu tehdä tehokkaasti. TUDI-verkoston, kuten LinkedInin TUDI-Foorumin ja WIMMA-webinaarien, avulla on tavoitettu kymmeniä yrityksiä.

Oppilaitosyhteistyötä alettiin kehittää Laurean ja Keudan kanssa. Sovittiin, että Laureassa tehdään vuoden 2022 aikana oppilastyönä käsikirja ulkomaalaisille HRI-alueelle muuttajille.

Opiskelijat selvittävät viranomaisvaatimukset ja alueen eri palvelut ja tekevät niistä koosteen. Kyseeseen tulevat mm. tarvittavat rekisteröitymiset, terveydenhoito, kansainväliset koulut, asuminen ja julkinen liikenne. HRI ja WIMMA ovat mukana Sitran Alueiden osaamisen aika -hankkeessa, joka on Sitran rahoittama ja Keudan hallinnoima verkostoyhteistyö. Tavoitteena on kasvattaa alueen toimijoiden kykyä uudistua ja hyödyntää alueen osaamista entistä vaikuttavammin.

HRI-nettisivujen uudistaminen aloitettiin käymällä keskusteluja kuuden potentiaalisen tarjoajan kanssa. Tarjouspyynnön sisällöksi määriteltiin mm. interaktiivinen kartta HRI-alueesta, josta tarjolla olevat tontit ja niiden ominaisuudet on helppo hahmottaa. Yhtä tärkeitä elementtejä ovat HRI-tarina/myyntiargumentit ja helpoksi tehtävät yhteydenotot. Lisäksi haluttiin korostaa hakukoneoptimointia ja saavutettavuutta. Optiona pyydettiin tarjoukset myöhemmin toteutettavaa LinkedIn-mainontaa ja hakusanamarkkinointia varten. Sivujen tekijä on valittu ja sivut valmistuvat vuoden 2022 alkupuolella.

HRI - Helsinki Ring of Industry -hankkeessa vahvistetaan Helsinki Ring of Industry -liiketoimintaekosysteemin (HRI) muodostumista sekä lisätään alueen tunnettuutta ja houkuttelevuutta erityisesti kansainvälisille teollisuuden, logistiikan sekä verkko- ja tukkukaupan yrityksille, osaajille ja investoinneille. Hankkeen toteutusaika on 1.4.2021–30.9.2023. Hanketta toteuttaa Teknologikeskus TechVilla Oy, ja sitä rahoittavat Etelä-Suomen EAKR-ohjelmasta Uudenmaan liitto ja KUUMA-seutu liikelaitos. Hankkeen kokonaisbudjetti on 249 972 euroa, josta KUUMA-seudun osuus on 9 776 euroa vuoden 2021 aikana ja KUUMA-seudun kokonaisrahoitus hankkeelle on yhteensä 49 975 euroa.

*Lisätietoja antaa projektipäällikkö Satu Myllys, satu.myllys@techvilla.fi,
Teknologikeskus TechVilla Oy*

5.6. KUUMA-TYÖRYHMÄT 2021

Vuonna 2021 kokoontui viisi työryhmää. Ne olivat kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY), kaavoitusryhmä, asuntoryhmä, liikenneryhmä ja ilmastoryhmä. Nuorten KUUMA ei järjestäytynyt eikä kokoontunut vuonna 2021.

5.6.1. KILPAILUKYKY- JA ELINVOIMARYHMÄ (KIKY)

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän toimintaan vuonna 2021 vaikutti merkittävästi Covid -19-pandemia ja sen vaikutukset toimintaympäristöön. Ryhmä on vahvistanut kuntien välistä yhteistyötä elinkeinoasioissa ja edistänyt alueen kilpailukykyä Uudellamaalla ja Suomessa eri toimenpiteiden muodossa.

Vuonna 2021 toimi EAKR- ja kuntarahoitteinen WIMMA-hanke, jolla tuetaan ensisijaisesti pk-yritysten digitaalista uudistumista ja panostetaan seudun kansainvälisen markkinoinnin jatkokehittämiseen (Helsinki Ring of Industry). WIMMA-hankkeen ohjausryhmässä KIKYä edustivat keväällä Hyvinkään liiketoimintajohtaja Annukka Lehtonen ja yhteistyöjohtaja Antti Kuusela ja Annukka Lehtosen eläköidyttyä Hyvinkään elinkeinopäällikkö Jyrki Käki ja yhteistyöjohtaja Antti Kuusela.

KIKY esitti seudun toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuodelle 2022 uutta hanketta, joka seuraa WIMMAa. Tämän Data ja analytiikka -hankkeen valmistelu aloitettiin syksyllä TechVillan toimesta ja hanke-ehdotus viedään Uudenmaan liiton EAKR-hankehakuun talvella 2022.

KIKY osallistui vuoden kuluessa toteutettuun, Green Net Finlandin koordinoimaan, Uudenmaan kiertotalouslaakson esiselvityshankkeeseen edustajanaan yhteistyöjohtaja Antti Kuusela, joka toimi myös hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana. KIKY hyväksyi ajatuksen

Green Net Finlandin koordinoimasta Uudenmaan kiertotalouslaakso-hankkeesta, jota koskeva valmistelu aloitettiin syksyllä 2021. Hanke-ehdotus sisällytetään niin ikään Uudenmaan liiton EAKR-hankehakuun. KUUMA-seutu ei osallistu hankkeeseen varsinaisena toteuttajana vaan Green Net Finlandin hankekumppanina. Ilmastoryhmä seuraa ja osallistuu osaltaan tulevan hankkeen tavoitteiden edistämiseen.

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän ohjauksessa käynnistyi keväällä Helsinki Ring of Industry-jatkohanke, jonka päätavoitteena on vahvistaa kuntatoimijoiden osaamista kansainvälisten investointien houkuttelemisessa ja uudistaa toimintaan liittyvät verkkosivut. KIKYn edustajina HRI-jatkokehityshankkeen ohjausryhmänä toimivat keväällä 2021 Hyvinkään kaupungin liiketoimintajohtaja Annukka Lehtonen ja hänen eläköidytyään Keravan kaupunginkamreeri Teppo Verronen sekä yhteistyöjohtaja Antti Kuusela.

Pandemian vuoksi ryhmä ei osallistunut vuonna 2021 kansainvälisiin tapahtumiin.

KIKY seurasi ja osallistui aktiivisesti elinkeinopolitiikkaan liittyvään edunvalvontaan. Syksyllä työryhmä käsitteli ja hyväksyi ajatuksen seudun osallistumisesta Sitran rahoittamaan maankuntien osaamisen aika -hankkeeseen, jonka päätavoitteena on koota yhteen kaikki seudun elinvoimaan vaikuttavat sidosryhmät, käydä läpi seudun elinvoiman haasteet ja lopulta päättää yhteisistä toimista, joilla elinvoimaa pyritään vahvistamaan. Varsinainen foorumi-sarja käynnistyi tammikuussa 2022. KUUMA-seutua hankkeen suunnitteluryhmässä edustaa yhteistyöjohtaja Antti Kuusela.

KIKY kokoontui 7 kertaa vuonna 2021 ja sen ohjaamat työryhmät/tiimit omista lähtökohdistaan ja tarpeen mukaan.

5.6.2 KAAVOITUSRYHMÄ

Vuonna 2021 kaikki KUUMA-kaavoitusryhmän kokoukset (7 kpl) yhteisten asioiden parissa pidettiin koronatilanteesta johtuen etäyhteyksin. Kokousten tärkeimpinä vakioaiheina olivat MAL-kuulumiset, Uusimaa-kaavan 2050 eteneminen ja maankäyttö- ja rakennuslain uudistus, joiden lisäksi vuoden mittaan kokouksissa keskusteltiin laajasti kuntien ja seudun ajankohtaisista maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyviin asioista.

MAL 2023 suunnitelman tilannetta seurattiin kevään nykytila ja kehityssuunnat-työstä loppuvuoden visioon, tavoitteisiin ja mittareihin. Kesäkuussa pidettiin erillinen MAL 2023 suunnitelman valmistelijoiden ja KUUMA-kaavoittajaryhmän yhteiskokous, jossa kunnat esittelivät ajankohtaiset merkittävimmät maankäytön kehittämiskohteensa MAL 2023 suunnitelun taustaksi.

Syksyllä kaavoitusryhmä valmisteli MAL-hyödyistä yhteisen esittelyaineiston kuntien uusille MAL-työhön valituille luottamushenkilöille. KUUMA-kaavoitusryhmän jäsenet osallistuivat aktiivisesti myös Uudenmaan liiton ja KUUMAn MAL-yhteistyökokouksiin ja mm. joulukuun MAL kick off -työpajaan.

Uusimaa-kaavan 2050 osalta seurattiin kaavan oikeuskäsittelyn eri vaiheita ja käytiin keskustelua erityisesti kaupan mitoituksesta. Uudenmaan liiton edustajat valottivat myös Helsingin hallinto-oikeuden hyväksymien valitusten ja kumoamien asioiden vaikutusta kaavan tulkintaan.

Kaavoitusryhmä seurasi aktiivisesti maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen valmistelua ja laati KUUMA-seudun yhteisen lausunnon ympäristöministeriön luonnoksesta uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi (KRL) Lausunnon, joka käsiteltiin KUUMA-komissiossa 2.11. ja hyväksyttiin pienin lisäyksin KUUMA-johtokunnassa 18.11., esitettiin lain valmistelua keskeytettäväksi.

Edellä mainittujen vakioaiheiden ohella ryhmää puhuttivat erityisesti haja-asutusalueiden rakentaminen ja sen ohjaus kunnissa, ajankohtaiset kaavamerkinnot, poikkeamiskäytännöt ja ilmastotyökalut. Kesän korvalla Kerava esitteli ehdotustaan koko kaupungin viherkaavaksi ja Pientaloteollisuus PTT ry avasi toimintamalliaan. Loppuvuodesta pohdittiin kaavatieto-malli-asiaa ja esiteltiin Hyvinkään työvälineitä ja valtiovarainministeriön hanketta Kaavan tuottaminen vakioidun tietomallin mukaisena eri ohjelmistoin, johon osallistuvat KUUMA-kunnista Kirkkonummi ja Hyvinkää. Kokouksissa kuultiin myös asumisen ryhmän kuulumisia, mitä kautta keskusteluun nousivat mm. kuntien palveluasumisen järjestämiseen liittyvät käytännöt ja prosessit.

Vuonna 2021 KUUMA-kaavoitusryhmän puheenjohtajana toimi Hyvinkäältä kaavoituspäällikkö Anitta Ojanen ja sihteerinä kaavoitusinsinööri Janne Oittinen. KUUMA-kaavoitusryhmän KRL-lausunnon valmistelusta vastasi yleiskaavasunnittelija Hannu Lindqvist.

5.6.3. ASUNTORYHMÄ

KUUMA-asuntoryhmä on osallistunut aktiivisesti MAL 2023 -suunnitelman laatimiseen MAL-asuntoryhmän työskentelyn kautta. Lisäksi ryhmän jäsenet ovat olleet mukana Uudenmaan liiton ja KUUMA-kuntien kesken pidetyissä MAL-yhteistyökokouksissa.

Asuntoryhmä on toiminut Helsingin seudun ASO-yhteistyön ohjausryhmänä. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan Asuntopalvelut on antanut raportin vuoden 2020 ASO-tapahtumista.

Asunnottomuudesta järjestettiin teemakokous ja Keusote on esitellyt asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittämishanketta (Nestori-hanke). Keusoten kanssa on keskusteltu useaan otteeseen palveluasumisen varallisuusrajoista sekä asukasvalintojen valvontayhteistyöstä.

Kuntien yhteisistä asumisen asioista on vuoden mittaan käsitelty asuntomuotojakauman ja tuotantomuotojakautuman ohjaamiskeinoja sekä kuntien asuntopoliittisten ohjelmien laatimista. KUUMA-kuntien edustajien lisäksi asuntoryhmän kokouksiin ovat osallistuneet Uudenmaan liiton ja Kuntaliiton asiantuntijat.

Asuntoryhmä valmisteli lausunnon yhteishallintolain uudistuksen suuntaviivoista (KUUMA-johtokunta 29.4.2021).

5.6.4. LIIKENNERYHMÄ

KUUMA-seudun kymmenellä kunnalla on edustajat liikenneryhmässä ja lisäksi Uudenmaan liitolla on asiantuntijaedustus. Hyvinkään kaupungin liikenneinsinööri Kimmo Kiuru on toiminut ryhmän puheenjohtajana vuonna 2021 ja KUUMA-liikennesuunnittelija Henrik Helenius sihteerinä. Liikenneryhmä on pitänyt kuusi kokousta vuoden 2021 aikana (5.2., 20.4., 9.6., 7.9., 25.10. ja 17.12.). Kokoukset on pidetty koronavirustilanteen takia Teams-etäkokouksina.

KUUMA-liikennesuunnittelijan tehtävä on osa KUUMA-seutu liikelaitoksen perustoimintaa ja KUUMA-seudun yhteistyöjohtaja toimii hänen esimiehenään. Liikennesuunnittelijan tehtävänä on toteuttaa ja edistää KUUMA-seudun liikenteen edunvalvontaa muun muassa osallistumalla Helsingin seudun liikennejärjestelmä- ja MAL-suunnitteluun sekä seudullisten liikenteen yhteistyöryhmien toimintaan. Liikennesuunnittelijan tehtävänä on myös valmistella KUUMA-seudun liikenteeseen liittyvät yhteiset lausunnot ja välittää tietoa seudullisten yhteistyöryhmien ja KUUMA-kuntien kesken.

KUUMA-seudun edunvalvonta Helsingin seudun liikennejärjestelmätyössä

KUUMA-seudun liikenteen edunvalvonnan pääaiheisiin vuonna 2021 ovat lukeutuneet Helsingin seudun MAL 2023 -suunnittelu, KUHA-työ, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmistelu, valtion väyläverkon investointiohjelman valmistelu ja HSL:n koordinoimat liikenteen seudulliset yhteistyöryhmät.

Seudulliset yhteistyöryhmät

KUUMA-liikenneryhmä on ollut edustettuna Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunnan (HLJ-toimikunta) ja tämän alaisuudessa toimivien liikenteen yhteistyöryhmien (JOSTRA, KUHA, KÄPSE, LIIPY, LIKO, LITU, MYLLÄ, TIELY) toiminnassa vuonna 2021. HLJ-toimikunta toimii Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (MAL-suunnitelman liikenneosio) valmisteluprosessin seudullisena ohjausryhmänä.

MAL 2023 -suunnittelu

KUUMA-liikenneryhmä on ollut edustettuna Helsingin seudun MAL 2023 -suunnittelua koordinoivassa MAL-projektiryhmässä. MAL 2023 visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot -osio on valmisteltu vuoden 2021 kuluessa seudullisena yhteistyönä ja viety HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan kautta poliittiseen käsittelyyn.

KUUMA-seudun liikennehankkeet ja KUHA-työ

KUUMA-seudun liikenteen infrahankkeisiin liittyviä etuja on valvottu muun muassa MAL 2023 -valmistelun, KUHA-työn ja valtion väyläverkon investointiohjelman valmistelun kautta. Vuoden 2021 kuluessa KUHA-työryhmässä on seurattu vuosien 2020–2023 hankeohjelman edistymistä ja käyty keskustelua KUHA- ja keskisuurten liikennehankkeiden asemasta MAL 2023 -suunnitelmassa. KUUMA-seutu on korostanut maankäytön kehittämistä tukevien keskisuurten hankkeiden merkitystä muun muassa asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteeseen liittyviä etuja on valvottu vuonna 2021 muun muassa Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoiman Keski-Uudenmaan kuntien henkilöliikennetyöryhmän kautta.

Muut asiat

KUUMA-liikenneryhmässä on kevätkaudella 2021 perehdytty KUUMA-puheenjohtajana toimineen Hyvinkään kaupungin liikennesuunnitteluun ja ajankohtaisiin kaavoitus- ja liikennehankkeisiin. Ryhmä on myös valmistellut KUUMA-seudun yhteiset lausunnot valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) luonnoksesta ja Fossiilittoman liikenteen tiekartasta. Lisäksi ryhmässä on kevätkauden aikana muun muassa seurattu MAL 2023 -valmistelun etenemistä, keskusteltu MAL-suunnittelun toimenpideavaruuden kuntakyselystä ja perehdytty Henkilöautoilun rooli ja merkitys Helsingin seudulla -selvitykseen.

Syyskaudella 2021 liikenneryhmä on valmistellut lausunnon valtion väyläverkon investointiohjelman 2022–2029 luonnoksesta. MAL-suunnitteluun liittyen ryhmässä on perehdytty Liikenteen automaation tiekartta Helsingin seudulla -selvitykseen, liikenneturvallisuusselvitykseen, Helsingin seudun tieverkon luokituksen ja palvelutasotavoitteiden päivitystyöhön sekä Helsingin seudun pyöräliikenteen pääverkon (PÄÄVE) päivitystyöhön. Syyskaudella on tarkasteltu myös Helsingin seudun MAL-sopimuksen 2020–2031 ensimmäistä seurantakatsausta.

5.6.5 ILMASTORYHMÄ

Ilmastoryhmä kokoontui vuonna 2021 neljä kertaa. Kokouksissa seurattiin kuntien toimenpiteitä KUUMA ilmasto-ohjelman toteuttamiseksi ja esiteltiin hyviä käytäntöjä, kuntien hankkeita sekä tulevia hankehakujia.

Ryhmä toimi aktiivisesti mukana Uudenmaan liiton Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan edistämistyössä. Ryhmä oli edustettuna metropolialueen hiilineutraaliustyössä sen energiatehokkuus- ja kiertotalousryhmissä kehittämässä aiheisiin liittyviä hankkeita. Ryhmässä käsiteltiin tarkemmin mm. Hyvinkään taloyhtiöfoorumia ja pääkaupunkiseudun taloyhtiöklubi-hankkeen mahdollista laajenemista KUUMA-alueelle.

Lisäksi ryhmä tutustui Uudenmaan kiertotalouslaaksohankkeeseen, SYKEN tekemiin uusiin päästölaskentoihin ja skenaariotyökaluun, Keravan ja Järvenpään kehittämään ympäristövahti-seurantatyökaluun sekä MAL-suunnitelman puiteohjelmaan.

5.6.6. NUORTEN KUUMA

Nuorten KUUMA on ryhmä, jonka tarkoitus on olla nuorten virallinen kanava vaikuttaa KUUMA-kuntia koskeviin asioihin ja päätöksiin sekä olla alueen nuorisovaltuustojen keskustelufoorumi. Ryhmä koostuu KUUMA-kuntien nuorisovaltuustojen edustajista, jokaisesta kunnasta valitaan kaksi.

Nuorisovaltuustot valitsevat itse edustajansa. Ryhmä vaikuttaa pääasiallisesti tekemällä aloitteita KUUMALLE ja laatimalla kannanottoja. Sillä on oikeus nimetä kaksi edustajaa KUUMA-johtokuntaan ja halutessaan se voi pyytää johtokunnalta lupaa olla edustettuna muissakin luottamushenkilöistä koostuvissa ryhmissä.

Nuorten KUUMA ei järjestäytynyt vuonna 2021.

Hyvinkää - Järvenpää - Kerava - Kirkkonummi - Mäntsälä - Nurmijärvi - Pornainen - Sipoo - Tuusula - Vihti